

Міністерство культури України
Республіканський методичний кабінет навчальних
закладів мистецтв і культури

ЧИТАННЯ ОРКЕСТРОВИХ ПАРТИТУР

ПРОГРАМА

для музичних училищ із спеціальності
№ 0504 "Народні інструменти"

Київ - 1993

Пояснювальна записка

Завдання курсу

Розвиток колективного музичення в школах естетичного виховання, вимагає від музичних училищ підготовки не тільки фахівця-викладача, а й керівника оркестру народних інструментів, ансамблів баяністів та акордеоністів, домристів, бандурістів.

Виховання керівника оркестру народних інструментів та різних ансамблів є комплексним завданням. Поряд з диригуванням, інструментуванням, методикою роботи з оркестром, курс "Читання оркестрових партитур" відіграє важливу роль і ставить такі завдання:

- познайомити студентів з навичками і методами аналізу партитур;
- навчити виконувати на фортепіано партитури для ансамблів та оркестрів народних інструментів, вільно орієнтуватись в партитурі і оволодіти навичками читання її з листа;
- сприяти отриманню навичок аранжування (вкладу партитурного тексту на фортепіано);
- ознайомити з оркестровою музичною літературою різних стилів та епох.

Після вивчення курсу "Читання оркестрових партитур" студент повинен уміти:

- правильно розуміти зміст твору та задум автора;
- точно прочитати авторський текст;
- "чути" партитуру та уявляти її звуковисотне звучання та тембральне забарвлення, динамічний розвиток;
- визначати тип фактури та інших засобів виразності;
- виконати простий оркестровий супровід із сольфеджуванням партії соліста;
- зробити короткий аналіз партитури;
- відтворити на фортепіано оркестровий твір або його фрагменти.

Методичні вказівки

Планування навчальної роботи та глибоко продуманий репертуар - основа організації заняття. Навчальний матеріал повинен відповідати індивідуальним здібностям студента, рівню його музично-теоретичних знань, швидкості зорово-слухової реакції, здібності до імпровізації і, врешті, рівню володіння технікою гри на фортепіано.

Основні вимоги до навчального репертуару:

- високохудожній зміст музичних творів;
- різноманітність форм і жанрів, стилів і фактур;
- широке пізнавальне значення.

Доцільно включити в навчальний репертуар твори, які студенти зможуть використати в своїй оркестровій практиці та подальшій роботі на посаді керівника самодіяльного оркестру, ансамблю.

До репертуарних списків студента слід включити твори як українських композиторів, так і зарубіжних (класиків та сучасників). Починати вивчення курсу необхідно з ознайомлення з партитурою, особливостями її запису, номенклатурними позначками (назви інструментів), партитурною системою (шовковою, скороченою), системою аколад (головна, групова, додаткова, фігурна), а також із способами нотації та абревіатури.

Після цього можливий перехід до читання партитури, тобто до докладного і всебічного вивчення музичного твору для оркестру, хору, ансамблю. Найбільш складний метод читання партитури - зоровий, який можливий тільки на основі розвитку внутрішнього слуху. Велику користь для засвоєння навичок зорового читання партитур дає прослуховування музичного твору в реальному звуценні або робота з добре віломікм студентові твором.

Укладачі: Ю.Я.Сажин, заслужений працівник культури України
В.І.Хороший, викладачі
Черкаського музичного училища ім. С.С.Гулака-Артемовського

Рецензенти: В.В.Воєводін, професор
Донецької консерваторії ім. С.С.
Прокоф'єва;
В.Є.В'язовський, викладач
Донецького музичного училища;
С.С.Хащеватська, старший
викладач Львівського Вищого
музичного інституту ім.
М.В.Лисенка.

Відповідальний за випуск: С.П.Шинкаренко
Редактор: Л.В. Московченко

На початковому етапі найбільш доступним і переважаючим є метод читання партитур на фортепіано. При програванні оркестрової п'еси на фортепіано студент відтворює звуковисотну і метроритмічну характеристики твору, рівень динаміки, окрім деталі фактури, уявляє тембральне забарвлення, що сприяє розвитку внутрішнього слуху. Починати доцільно із дво-, три-, чотирирядкових хорових партитур у повільному або помірному темпах з простим ритмічним малюнком та гомофонно-гармонічною фактурою. Потім можливий перехід до читання партитур для струнних ансамблів народних інструментів (діві домри, домра та балалайка), які потрапляють в одному ключі..

Кількість партитурних рядків повинна збільшуватись поступово. Наприклад, дві домри; домра, балалайка, гітара; дві бандури; домра, балалайка та барабани так далі.

Слід приділяти увагу партитурам сuto українських складів ансамблів, які використовують сопілки, цимбали, скрипки, кобзи, басолі, ліри. Таким чином, на початковому етапі студент повинен засвоїти читання партитур різних за складом ансамблів - від простого дуету до розвиленого ансамблю.

Вивчення партитури необхідно починати з її аналізу, тобто визначити музичну форму, динамічний розвиток та кульмінації, темпи та їх зміни, ладотональний план, гармонію, фактуру та її складові компоненти. Доречно студенту познайомиться з історико-теоретичним матеріалом про твір та композитора.

Необхідно звернути увагу на структурні особливості фактури музичного твору, тобто, сукупність способів музичного викладу. Визначити тип фактури (гомофонна, гомофонно-гармонічна, монодична, поліфонічна, мішана), її компоненти - фактурні функції (мелодія, бас, гармонія, контрапункт). Враховуючи, що оркестрова фактура насичена "подвоєннями", "дублюваннями" (це створює враження, що партитура має дуже багато елементів), слід виявити належність голосів до певної фактурної функції. Визначивши комплекс основних голосів, студент може виконати партитуру на фортепіано (виключивши всі подвоєння та дублювання). Навички фортепіанної гри, необхідні при виконанні оркестрової партитури, дещо відрізняються від звичайних навичок піаніста. При виконанні на фортепіано партій оркестрових інструментів, студент дуже часто зустрічається з невідповідністю елементів фактури природі фортепіанної техніки. Необхідно ознайомити його з найбільш розповсюдженими прийомами викладу оркестрової фактури: - скорочення, або виключення унісонних та октавних подвоєнь баса і мелодії;

- зміна розташування середніх голосів у гармонії;
- ведення баса форпілагоподібно при широкій акордовій фактурі;
- заміна тремоло на одному чи декількох звуках ламаними октавами, терціями та іншими інтервалами;
- використання тремоло для відтворення динамічного нарощування звучності та довготривалого звучання гармонії, органного пункту;
- вилучення малосуттєвих, другорядних елементів фактури;
- скорочення або вилучення витриманої гармонії при наявності гармонічної фігурації.

Студент повинен знати, що забороняється:

- змінювати мелодію та басовий голос (за винятком октавного перенесення баса, якщо такий перенос не змінює гармонічної функції акорду та звуковисотної лінії);
- скорочувати оркестровий контрапункт, якщо він має тематичну значимість;
- змінювати музичний текст (додавати або мінити звуки, що може привести до зміни гармонії).

Якість фортепіанного перекладу оркестрового твору також залежить від розподілу поточного тексту між правою та лівою руками, вибору аплікатури, використання лівої та правої педалей. При викоряні партитури необхідно

керуватись певними правилами. Так, партії, які мають однаковий ритмічний малюнок, слід виконувати однією рукою. У "тутті" широко застосовувати переміщення середніх голосів вниз та вгору, скорочувати різні подвоєння. При перенесенні партії з однієї руки на іншу, голос, випаді по теситурі, передавати правій руці (при переплетенні голосів), а нижчий голос - лівій руці.

Аплікатурні варіанти при виконанні партитури можуть бути різними, але в більшості залежать від складності музичного твору, темпу та фактурного викладу.

Користуватися педалями слід обережно, але не відмовлятись від них зовсім. Особливо при створенні динамічних контрастів (ліва педаль), для зручності виконання баса на далекій відстані від гармонічного супроводу та інших моментів. Якщо студент у недостатній мірі володіє навичками гри на фортепіано, він може виконати партитуру на іншому інструменті (баян, акордеон, гітара, бандура), але слід все ж таки віддавати перевагу гри на фортепіано.

Необхідно систематично (тобто, на кожному уроці) приділяти увагу розвитку навичок читання з листа. Навчальний матеріал, підібраний для читання з листа, має бути доступним і мати виховне та пізнавальне значення. Слід попередньо переглянути музичний текст, визначити напрямок руху голосів, об єднання звуків супроводу у гармонічні комплекси, повторності різних побудов, усвідомити метроритм, ладотональність, мелодію, охопити головне в музичній тканині. Взагалі слід підкреслити, що той, хто читає оркестрову партитуру, повинен прагнути до збереження точності авторських позначок темпу, динаміки, артикуляції та ін. Але можливе і уповільнене виконання складних оркестрових партитур з насиченою фактурою і зазначенням швидким темпом.

Контроль знань студентів

На контрольному уроці студенту необхідно:

- відповісти на ряд запитань з курсу "Читання оркестрових партитур";
- зробити аналіз партитури (або фрагменту партитури) з паніше вивчених;
- прочитати фрагмент нескладової оркестрової партитури.

ПРИБЛИЗНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

N	Назва теми	Кількість годин
1.	Партитура як особливий вид запису музичного твору.	1
2.	Читання та виконання на фортепіано партій транспонуючих голосів.	2
3.	Партитури хорових творів та їх виконання на фортепіано	4
4.	Партитури творів для різних інструментальних ансамблів, відтворення їх на фортепіано	5
5.	Елементи фактури оркестрового твору. Функції голосів.	5
6.	Аналіз, читання та відтворення на фортепіано партитур різних оркестрових груп.	2
7.	Партитури творів для мішаного складу оркестру народних інструментів. Аналіз, читання та відтворення їх на фортепіано.	8
8.	Читання оркестрових партитур з використанням епізодичних або сольних інструментів, а також вокальних акомпанементів.	3
9.	Аналіз, читання та відтворення на фортепіано творів для оркестру українських народних інструментів.	3
10.	Ознайомлення з творами для симфонічного оркестру.	2
11.	Контрольний урок.	1

ЗМІСТ ПРЕДМЕТА

Гема 1. Партитура як особливий вид запису музичного твору.

Предмет "Читання оркестрових партитур" та його значення в загальній системі підготовки фахівців - диригентів оркестру народних інструментів.

Партитура як особливий вид запису музичного твору. Порядок розташування оркестрових груп та окремих партій. Способи вітакції та абревіатури, номенклатурні позначки. Система аколад. Партитури для різних інструментальних складів.

Тема 2. Читання та виконання на фортепіано партій транспонуючих голосів.

Практичні навички читання партій транспонуючих голосів оркестрової партитури (домра-пікколо, домра-тенор, балалайка-альт, контрабаси та ін.), а також транспонуючих голосів хорових партитур. Практичні навички читання партій та голосів в різних ключах ("соль", "фа", "до").

Тема 3. Партитури хорових творів та їх виконання на фортепіано.

Види хорових партитур. Особливості читання партитур з листа. Практичне читання на фортепіано партитур двох-, трьох-, чотири-голосних хорових творів (з однаковим та різним ритмічним малюнком хорових партій).

Тема 4. Партитури творів для різних інструментальних ансамблів.

Відтворення їх на фортепіано.

Партитури струнних ансамблів, ансамблів народних інструментів, ансамблів бланів та акордеонів (дуети, тріо, квартети та ін.), троєсті музики.

Розташування інструментів та їх голосів, їх функцій.

Аналіз та читання партитур ансамблів народних інструментів однорідного та різних строїв, однакових та різних голосів за функцією. Виконання декількох партій в різних сполученнях (мелодія і бас, мелодія і конtrapункт, бас та оркестрова педаль або гармонічний супровід та ін.).

Сольфеджування мелодії або іншого голосу з виконанням на фортепіано інших голосів або всієї партитури.

Гема 5. Елементи фактури оркестрового твору. Функції голосів.

Поняття про фактуру та її елементи: мелодію, підголосок, гармонічний супровід, бас, педаль, поліфонічний голос, фігурацію. Оркестрові функції голосів. Аналіз та читання на фортепіано декількох партій інструментів, які виконують спільну або різну оркестрову функції. Визначення типу фактури твору (гомофонна, гомофонно-гармонічна, поліфонічна, мішана, монодична).

Тема 6. Аналіз, читання та відтворення на фортепіано партитур різних оркестрових груп.

Аналіз фактурного викладу та читання партій інструментів акомпануючої групи. Виконання гармонічного супроводу з насіпуванням (сольфеджуванням) або звуковим уявленням мелодії. Спрощення насиченої фактури, визначення комплексу основних голосів.

Тема 7. Партитури творів для мішаного складу оркестру народних інструментів. Аналіз, читання та відтворення їх на фортепіано.

Художній зміст твору, його стиль, форма, жанр. Ладогармонічний план, метроритмічна структура. Аналіз оркестрової фактури. Основні прийоми фортепіанового перекладу оркестрового твору. Розподіл поточного тексту між правою та лівою руками. Підбір аллікатури, використання педалей. Робота з партитурами оркестрових творів державної екзаменаційної програми з диригування. Підготовка клавіру.

Тема 8. Читання оркестрових партитур з використанням епізодичних або сольних інструментів, а також вокальних акомпанементів.

Музично-теоретичний аналіз партитур. Види гармонічного супроводу. Аналіз та читання оркестрового супроводу, його виконання з сольфеджуванням або звуковим уявленням партії соліста. Виконання партитури на фортепіано з чітким виділенням партії соліста.

Тема 9. Аналіз, читання та відтворення на фортепіано партитур творів для оркестру українських народних інструментів.

Склад оркестру українських народних інструментів, розташування інструментів і голосів в партитурі. Специфіка тембрального поєднання оркестрових груп, сполучення інструментів з натуральним та темперованим строями. Визначення оркестрових функцій інструментів. Виконання на фортепіано партій окремих груп оркестру та різні їх комбінації.

Тема 10. Ознайомлення з партитурами творів для симфонічного оркестру.

Склад симфонічного оркестру, розташування інструментів і голосів в партитурі. Розподіл інструментів на групи та їх склад. Визначення оркестрових функцій голосів. Аналіз оркестрової фактури.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Альбом баандуриста. Вип.1. Упор.С.В.Баштан, В.Я.Петренко. К.:Музична Україна,1987
2. Альбом баандуриста. Вип.2. Упор.С.В.Баштад, В.Я.Петренко. К.:Музична Україна,1991
3. Ансамблі бланістів. Зошит 4. Упор. Мурзіна Т. К.:Музична Україна,1989 4. Ансамблі для баандур. Упор.Герасименко В.Я. К.:Музична Україна,1980
5. Ансамбль народних інструментів (Учбовий репертуар дитячих музичних шкіл). Упор.Яшкевич І.А. К.:Музична Україна,1988
6. Антологія літератури для оркестру російських народних інструментів, частина 6. Упор. С.Колобков. М.:Музика, 1989
7. Ассєєв І. Увертюра для оркестру народних інструментів. К.:Музична Україна, 1980
8. Барабашов Б. Мідний вершник. К.:Музична Україна, 1970
9. Бетховен Л. Квартети №10,11 для двох скрипок, альта та віолончелі. М.:Музика, 1972
10. Бізе Ж.-Шедрін Р. Кармен-сюїта. М.:Советский композитор, 1969
11. Бородін О. Хори з опери "Князь Ігор" у сопроводі фортепіано. М.:Музика, 1983
12. Брамс Й. Виbrane угорські танці. М.:Музика,1975
13. Будашків М. Виbrane твори для оркестру російських народних інструментів. Частина 1. М.:Музика,1970
14. Вілінський М. Танцювалина скітка. К.:Мистецтво, 1965
15. Гайдай Й. Виbrane квартети. Т.І. М.:Музика,1968
16. Глінка М. Вальс-фантазія. М.:Музика,1976
17. Гомоляка В. Закарпатські ескізи. К.:Музична Україна,1971
18. Гомоляка В. Карпатська легенда. К.:Музична Україна,1970
19. Грає державний академічний оркестр російських народних інструментів ім.М.Осипова.Вип.2. М.:Советский композитор, 1979
20. Грає державний академічний оркестр російських народних інструментів ім.М.Осипова.Вип.3. М.:Советский композитор,1982
21. Грає державний академічний оркестр російських народних інструментів ім.М.Осипова.Вип.4. М.:Советский композитор,1985
22. Грай, моя баандура. З репертуару державної капели баандуристів. К.:Музична Україна, 1968
23. Гріг Е.Норвезькі танці.Лейпциг,1980
24. Губаренко В.Симфонія N2. М.:Советский композитор, 1972
25. Дворжак А. Слов'янські танці. Опус 46. М.:Музика, 1982
26. Дворжак А. Слов'янські танці. Опус 72. М.:Музика,1983
27. Дичко Л. Веснянки: Варіації для симфонічного оркестру. К.:Музична Україна,1972
28. Дичко Л. Метаморфози. К.:Музична Україна,1976
29. Домінчен К. Симфонія N1. К.: Музична Україна, 1972
30. Домінчен К. Українська рапсодія. К.: Музична Україна, 1981
31. Збірник п'єс для лінійного оркестру народних інструментів Упор.Р.Лебедєва. К.:Советский композитор,1961
32. Звісено Борисоглебський О. Російські ультратанці. К.:Музична Україна, 1970

33. З репертуару академічного оркестру російських народних інструментів ім.М.Осипова. Вип.4. М.:Музика,1974
34. З репертуару академічного оркестру російських народних інструментів ім.М.Осипова. Вип.6. М.:Музика, 1978
35. З репертуару квартету баяністів Київської державної філармонії. Вип.2. Упор.Різоля М.М.: Музика,1974
36. З репертуару оркестру російських народних інструментів Всесоюзного радіо і телебачення. Вип.4. М.:Музика,1974
37. З репертуару оркестру російських народних інструментів Всесоюзного радіо і телебачення. Вип.6. М.:Музика,1976
38. З репертуару оркестру російських народних інструментів Всесоюзного радіо і телебачення. Вип.7. М.:Музика,1977
39. З репертуару оркестру російських народних інструментів Всесоюзного радіо і телебачення. Вип.8. М.:Музика, 1979
40. Калачевський М. Українська симфонія. К.:Музична Україна,1974
41. Карабіць І. Музичний дарунковий Кієву. К.:Музична Україна,1986
42. Колесса М. Варіації для симфонічного оркестру. К.:Музична Україна, 1971
43. Колесса М. Перша симфонія. К.:Мистецтво,1966
44. Колесса М. Симфонія №2. К.:Музична Україна,1974
45. Колодуб Л., Колодуб Ж. Тандувальна скіта N1. К.:Музична Україна,1967
46. Колодуб Л. Симфонія-дума "Шевченківські образи" М.:Советский композитор, 1971
47. Колодуб Л. Троїсті музики. К.:Музична Україна,1980
48. Колодуб Л. Українська карпатська рапсодія. К.:Музична Україна,1971
49. Косенко В. Героїчна увертюра. К.:Музична Україна,1968
50. Кравцов Т., Міхеліс В. Сім українських народних пісень. К.:Музична Україна, 1971
51. Лапченко В. Курс гри в оркестрі народних інструментів. К.:Музична Україна,1975
52. Леонтович М. Хорові твори. Упор.М.Вериківський. К.:Держвидав образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР,1961
53. Лисенко М. Юлацька симфонія. К.:Музична Україна,1973
54. Лисенко М. Ревузький Л. Увертюра до опери "Тарас Бульба". К.:Музична Україна,1968
55. Людкевич С. Прикарпатська симфонія. К.:Музична Україна,1969
56. Людкевич С. Симфонічна поема "Не забудь юних днів". К.:Музична Україна,1984
57. Лятошинський Б.Лірична поема. М.:Музика,1966
58. Лятошинський Б.Симфонія №1. К.:Музична Україна,1971
59. Ляшенко Г. Карпатські новели. К.:Музична Україна,1979
60. Майборода Г. Гуцульська рапсодія. К.:Музична Україна,1971
61. Майборода Г. Король Лір. Сюїта з музики до трагедії В.Шекспіра. К.:Музична Україна,1980
62. Мішані ансамблі російських народних інструментів. Вип.П.Упор. Димов О. М.:Музика,1981
63. Мусоргський М. Картички з виставки. М.:Музика,1975
64. На дозвіллі. Репертуарний збірник для дитячого самодіяльного оркестру народних інструментів. Вип.7.Упор.Титаренко Л. К.:Музична Україна,1981
65. Онуфрієнко А.. Дражниця Л. Хрестоматія з диригування оркестром народних інструментів. Вип.1. К.:Музична Україна,1985
66. Онуфрієнко А.,Дяк І. Сливинський Я. Читання партитур для оркестру народних інструментів. К.:Музична Україна,1980
67. Онуфрієнко А.,Дражниця Л. Хрестоматія з диригування оркестром народних інструментів. Вип.2. К.:Музична Україна,1989

68. П'еси для оркестру народних інструментів. Упор. М.Лисенко. К.:Музична Україна,1972
69. П'еси для оркестру народних інструментів. К.:Музична Україна,1973
70. П'еси для оркестру народних інструментів. Упор.А.Онуфрієнко. К.:Музична Україна,1978
71. П'еси для оркестру народних інструментів. Упор.А.Онуфрієнко. К.:Музична Україна,1979
72. П'еси для оркестру народних інструментів. Упор.А.Онуфрієнко. К.:Музична Україна,1980
73. П'еси для оркестру народних інструментів. Упор.Н.Плаксюк. К.:Музична Україна,1981 (Музичні вечори №6)
74. П'еси для оркестру народних інструментів. Упор.Гуцал В.Є. К.:Музична Україна,1984
75. П'еси для оркестру народних інструментів. Упор.А.Онуфрієнко. К.:Мистецтво,1985
76. Поляков П. Фантазія на народні теми. К.:Музична Україна, 1977
77. Полтавцев І.М.Светозарова. Курс читання хорових партитур. Ч.1 М.:Музика,1964
78. Полтавцева І.М.Светозарова. Курс читання хорових партитур. Ч.2. М.:Музика,1965
79. Популярні твори в перекладені для дуету баяністів. Упор.Оберюхтін М. К.:Мистецтво,1964
80. Популярні твори в перекладені для двох і трьох баянів. Вип.2. Упор.С.Чапкій. К.:Мистецтво,1965
81. Популярні твори для дуeta і тріо баяністів. Вип.4. К.:Музична Україна,1967
82. Популярні твори для дуeta і тріо баяністів. Вип.5. К.:Музична Україна,1968
83. Репертуар для ансамблів російських народних інструментів. Вип.1. М.:Музика,1966
84. Сімович Р. Гірська симфонія. К.:Музична Україна,1974
85. Скорик М. Вальс. К.:Музична Україна,1973
86. Сокальський В. Симфонія. К.:Музична Україна,1967
87. Станкович Є. Симфонія №2 "Героїчна". К.:Музична Україна,1979
88. Стравінський І.Музика до балету "Петрушка". М.:Музгиз,1962
89. "Троїсті музики". П'еси для ансамблю українських народних інструментів. Упор.Попадюк В. К.:Музична Україна,1990
90. Хрестоматія з диригування оркестрами російських народних інструментів. Вип.З. М.:Музика, 1970
91. Цидалюк Г. Пісня рідного краю. К.:Музична Україна,1985
92. Чайків М. Курс читання партитур оркестру російських народних інструментів. Вип.1. М.:Музика,1966
93. Чайковський П. Лебедине озеро. М.:Музика,1978
94. Чайковський П. Лускунчик. М.:Музика,1978
95. Шелков М. Хрестоматія з читання хорових партитур. Л.:Учпедгиз,1963
96. Штогаренко А. Симфонія №3 "Київська". К.:Музична Україна, 1975
97. Штогаренко А. Симфонія №5. К.:Музична Україна,1982

**ОРИЕНТОВНИЙ СПИСОК ТВОРІВ, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЛЯ
ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ**

Х О Р О В І Т В О Р И

- Арайшвілі Д. Про поета (77,95)*
Благообразов Л. Над рікою Дніпром (77)
Бородін О. Сонцему красному слава. Хор з опери
"Князь Ігор" (11)
Василенко С. Хор народу з опери "Сказания про
град великий Кітеж" (78)
Гліер Р. Травка зеленіє (95)
Даргомижський О. По хвилям спокійним (77)
Дунаєвський І. Шпаки прилетіли (95)
Козак Є. (обр.) Думи, мої думи (77)
Кюї Ц. В лісі (77)
Кюї Ц. Всюди сніг (77)
Леонтович М. Дударик (52)
Леонтович М. За річкою, за Дунаєм (52,77)
Леонтович М. Козаки несуть (52,77)
Леонтович М. Пряля (52,77)
Леонтович М. Щедрик (52)
Лисенк М. Ой, настутила та чорна хмара (77)
Мендельсон Ф. Ліс (77)
Мендельсон Ф. На півдні (77)
Ребіков В. Осіння пісня (77)
Рубінштейн А. Гірські вершини (77)
Стеценко К. Ноченька. Хор з опери "Демон" (78)
Танєєв С. Заповіт (77)
Чайковський П. Венеція вночі (77,95)
Шебалін Б. Ночевала тучка золотая (77)
Шуман Р. Стрімчак (77)
Шуман Р. Привіт весні (77)
Шуман Р. Вечірня зірка (77)

ТВОРИ ДЛЯ РІЗНИХ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ АНСАМБЛІВ

- Балакірев М. Протяжка (62)
Бетховен Л. Квартет N10 (9)
Бодрін Г. Колискова (83)
Верді Дж. Пісенька герцога з опера "Ріголетто" (62)
Віталі Д. Менует (62)
Восеніко В. Мелодія (4)
Гайденко А. Вечір у горах (3)
Гайди Й. Квартет N66 (тріо)
(15)
Гайди Й. Квартет N67 (менует)
(15)
Гайди Й. Менует (4)
Гендель Г. Пассакатія (35)
Грибоедов О. Вальс (1)
Гуцал В. (обр.)
Коломийка (1)
Довженко В. Прелюдія на тему пісні "Думи мої, думи мої" (81)
Домінчен К.(обр.)
Сходить сонце за горою (23)
Золотарьов В. (обр.)
Білоруська народна пісня "Жарлик" (яз.)
Кочаченський М. Нартогр (5)
Котоміць А. Міса (1)

Кореллі А. Соната, тв.2 N4 (62)

Корчинський М. Веселі квартти (4)

Кос-Анатольський А. Ой ти дівчино, з горіха зерня (5)

Косенко В. Гавот (82)

Лисенко М. Елегія (79)

Накашкін В. (обр.)

Про гречку (62)

Попадюк В. (обр.)

Українські народні мелодії (89)

Попадюк В. Фантазія на теми гуцульських народних мелодій для сопілки з ансамблем (89)

Попадюк В. Фантазія на українські народні мелодії для цимбал з ансамблем (89)

Присовський В. Думка з України (2)

Ребіков В. Вальс (4)

Ревуцький Л. Іди, іди, дощикову (81)

Степовий Я. Елегія (79)

Стравінський І. Андантє (4)

Уманець В. (обр.) Горлиця (2)

Уманець В. (обр.)

Метелиця (2)

Чайковський П. Осіння пісня (79)

Шостакович Д. Вальс з кінофільму "Овід" (35)

Шуберт Ф. Серенада (22)

Шуровський Ю. Сляння зірок (1)

Юцевич Є. Жига (80)

**ТВОРИ ДЛЯ МІШАНОГО СКЛАДУ ОРКЕСТРУ НАРОДНИХ
ІНСТРУМЕНТІВ**

- Ассеев І. Увертюра (7) Бетховен Л. Концертанс N7 (36)
 Бояшов В. Дві п'єси з сюїти "Горбоконик" (90)
 Будашкін М. Російська фантазія (13)
 Будашкін М. Хороводна (13)
 Вимер І. Ноктюрн (72)
 Гасанов Г. Лірична п'єса (65)
 Гомоляка В. Гагілка (75)
 Городовська В. Концертні варіації на тему рос.нар.пісні "Выйду лъ я на
 реченьку" (19)
 Гравітіс О. Авданте (67)
 Гріг Е. Пісня Сольвейг (64)
 Гудал В. Тандровальні награвання (74)
 Дітель В. Коробейники (6,33)
 Жданов С. Прелюд (70)
 Кабалевський Д. Рондо-танець (65)
 Караве К. Вальс (34) Карамищев Б. Гуцульська рапсодія (69)
 Кирико В. Веснянка (68)
 Кирико В. Осінній ранок на полонині (64)
 Колодуб Л. Співаночки (65)
 Кужам'яров К. Ноктюрн (67)
 Куліков П. Думка (34) Куліков П. "Липа вековая" (6,84) Лапченко В.
 (обр.) "Стойте гора высокая" (51)
 Лапченко В. Сюїта на теми українських народних пісень (51)
 Леонтович М. (обр.)
 Запуміла ліщинонка (31)
 Лисенко М. Коли розлучаються двоє (69)
 Мясков К. Ведмедик (31)
 Мясков К. Гуцульський танець (72)
 Мясков К. Польська (73)
 Нахабін В. Танець юнаків (70)
 Онукрієнко А. Хороводи (75)
 Поляков П. Фантазія на народні теми (76)
 Прокоф'єв С. "Настоящую нежность" (38)
 Пуленк Ф. Ноктюрн (39)
 Пшеничний Д. (обр.) Марина (31)
 Рахманінов С. Прелюдія (37)
 Ревуцький Л. Канон (67)
 Ревуцький Л. (обр.)
 Ой ходить сон (51)
 Репніков А. Басо-естінато (72)
 Свиридов Г. Відтомія вальсу (20)
 Скорик М. Вальс (71)
 Скорик М. Варіації на народні теми (75)
 Смірнов В. Прелюд (36)
 Стравінський І. Сюїта N2 (70)
 Триодія П. Дві п'єси (33)
 Українська народна пісня "Дівка в сінях стояла" (50)
 Українська народна пісня "По дорозі жук, жук" (50)
 Хачатурян А. Варіація Нуне з балету "Гаяне" (70)
 Хачатурян А. Траурний хід (73)
 Холмінов А. Думка (6)
 Шаверзашвілі Т. Ноктюрн (68)
 Шумейко В. Коломийка (74)
 Яковлев В. Пустотливі награвання (19)
- ТВОРИ ДЛЯ СИМФОНИЧНОГО ОРКЕСТРУ**
- Барбашов В. Мідній вершник (8)

- Візе Ж.-Шедрін Р. Кармен-сюїта (10)
 Брамс І. Угорські танці (12)
 Вілінський М. Тандровальна сюїта (14)
 Глінка М. Вальс-фантазія (16)
 Гомоляка В. Закарпатські ескізи (17)
 Гомоляка В. Карпатська легенда (18)
 Гріг Е. Норвезькі танці (23)
 Губаренко В. Симфонія N2 (24)
 Дворжак А. Слов'янські танці (25,26)
 Дичко Л. Веснянки (27)
 Дичко Л. Метаморфози (28)
 Домінчен К. Симфонія N1 (29)
 Домінчен К. Українська рапсодія (30)
 Зниско-Боровський О. Російська увертюра (32)
 Калачевський М. Українська симфонія (40)
 Карабіц І. Музичний дарунок Києву (41)
 Колесса М. Варіації для симфонічного оркестру (42)
 Колесса М. Перша симфонія (43)
 Колесса М. Симфонія N2 (44)
 Колодуб Л., Колодуб Ж. Тандровальна сюїта N1 (45)
 Колодуб Л. Симфонія-дума "Шевченківські образи" (46)
 Колодуб Л. Троєсти музики (47)
 Колодуб Л. Українська карпатська рапсодія (48)
 Коссенко В. Героїчна увертюра (49)
 Лисенко М. Юнацька симфонія (53)
 Лисенко М.-Ревуцький Л. Увертюра до опери "Тарас Бульба" (54)
 Людкевич С. Прикарпатська симфонія (55)
 Людкевич С. Симфонічна поема "Не забудь юніх днів" (56)
 Лятошинський Б. Лірична поема (57)
 Лятошинський Б. Симфонія N1 (58)
 Ляшенко Г. Карпатські новели (59)
 Майборода Г. Гуцульська рапсодія (60)
 Майборода Г. Король Лір (61)
 Мусоргський М. Картишки з виставки (63)
 Сімонович Р. Гірська симфонія (84)
 Скорик М. Вальс (85)
 Сокальский В. Симфонія (86)
 Станкевич Є. Симфонія N2 (87)
 Стравінський І. Петрушка (88)
 Цицилюк Г. Пісня рідного краю (91)
 Чайковський П. Лебедине озеро (93)
 Чайковський П. Лускунчик (94)
 Штогаренко А. Симфонія N3 (96)
 Штогаренко А. Симфонія N5 (97)

МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

- Онуфрієнко А., Дяк І., Сливинський Я. Читання партитур для оркестру
 народних інструментів (66)
 Чайкін М. Курс читання партитур оркестру російських народних
 інструментів. (92)